

Od krstu k misii

text: Kol 1,15-20

Kristus ... je obrazom neviditeľného Boha, prvorodený pred všetkým stvorením, lebo v Ňom bolo stvorené všetko, čo je na nebesiach aj na zemi, viditeľné aj neviditeľné: tróny, panstvá, kniežatstvá, mocnárstva, všetko je stvorené skrze Neho a pre Neho. On je pred všetkým, a všetko spolu má v Ňom svoje bytie. On je hlavou tela, cirkvi, On počiatok, prvorodený z mŕtvych, aby Jeho bolo prvenstvo vo všetkom. Lebo Boh za dobré uznal, aby v Ňom prebývala všetka plnosť a aby Ním zmieril so sebou všetko, aj čo je na zemi aj čo je v nebesiach, a priniesol pokoj v krvi Jeho kríža.

*Milí bratia, milé sestry, raz som od jedného otca kršteného dieťaťa dostal vážnu otázku: **odkiaľ berieme ku krstu svätenú vodu?** Nevie, akú mal pôvodnú predstavu, ale bolo mu zvláštne, keď som mu povedal, že na pôvode vody nezáleží. Musí byť kvôli dieťaťu akurát hygienicky nezávadná. A potom som vysvetľoval, že „svätenou“, teda posvätenou sa stane až pri krste samotnom a zároveň iba ku krstu svätému. Pretože som tušil, že bude sledovať, čo budem robiť so zvyšnou vodou... :)*

Čo myslíte, čo sa so zvyšnou posvätenou vodou môže potom urobiť, aby to bolo správne?

Viete, preto som začal obrazom zo sviatosti svätého krstu, pretože táto **nedeľa, hneď 1. po Zjavení, sa spravidla dotýka svojou témou krstu, najmä krstu Ježišovho**. To bolo vtedy, keď sa už Pán Ježiš stal dospelým a Ján Krstiteľ Ho verejne označil za Mesiáša. Ježiš vstúpil do vody Jordánu a Ján Ho tam pokrstil, aj keď mu samému nebolo jasné, prečo. Mt 3,14 Veď ak sa nechávali krstiť ľudia, ktorí potrebovali pokánie, Ježiš ho predsa nepotreboval! Tak na čo to?

Chvíľou Jeho krstu sa začína Ježišovo pôsobenie ako Krista. Môžeme v jednoduchosti povedať, že práve v tej vode symbolicky plnej hriechov **On, čistý, ich vzal na seba a práve tam sa začalo samotné Jeho dielo spásy ...**

1. Začiatkom všetkého je Ježiš. Všimli ste si, že v cirkvi sa stále hovorí o Ňom? Akoby cirkev ani nemala inú tému.

Lenže – v škole sa o Ňom nehovorí, v práci sa o Ňom nehovorí, medzi priateľmi sa o Ňom nehovorí, v televízii sa o Ňom nehovorí, doma sa o Ňom nehovorí – teda všade trochu, ale veľmi zriedkavo. Lenže **ak na Ňom naozaj závisí náš život, cirkev o Ňom MUSÍ stále hovoriť!**

On je totiž ako Boží Syn skutočne všade. V Biblii sa dočítame, že **bol od počiatku, v Ňom, skrze Neho a dokonca pre Neho bolo stvorené všetko.** Pretože bez Neho nič nemá zmysel.

Predstavme si, že by Krista nebolo. To nie je ťažká predstava, väčšina sveta dnes v Neho vôbec neverí. Mnoho z našich priateľov v Neho neverí. Mnohí naši príbuzní .. v Neho neveria. **My v Ňom máme nádej, istotu, že keď z tohto sveta odídeme, že tam niečo BUDE!** Ale ak by sme Krista nemali, po smrti nám ostáva prázdna diera. Nič. Tma. Nič. Nula. Človek žil, a ak nič veľikánske po sebe nezanechal, neostane po ňom vôbec nič. Ešte aj ten jeho hrob raz splynie s ostatným okolím. A o tom, že žil, už nik nebude vedieť. Ako dnes nevieme o mnohých bezmenných, z ktorých pri archeologických výskumoch nájdeme maximálne pár kostí. Alebo ani to, sem tam sa nájde iba záznam, že tam žilo toľko a toľko mužov, veľakrát sa neudáva ani len počet žien... Nadobro zmizli.

Ale ak máme Krista, tak je to niečo celkom iné. Náš život zrazu dostáva zmysel hneď od krstu, presne tak, ako aj Ježišovo pôsobenie dostávalo zmysel práve od Jeho krstu. Od krstu, hoc sme ešte len maličkí, už patríme Pánu Bohu. Tomu Pánu Bohu, ktorý je večný, ktorý siaha ďaleko za hranice ľudskej smrti.

Apoštol v dnešnom kázňovom texte začína o Kristovi hovoriť ako o Božom obraze a postupne k Nemu pridáva všetko ostatné. Raz, keď budeme čítať svoj prežitý život ako akúsi

knihu, začneme miestom, kde sme boli pokrstení. A potom bude všetko pribúdať. Ako sme rástli vo viere, ako sme padali, a zas znova, ako sme rástli, obrusovali sa, dozrievali ...

2. Obraz Pána Ježiša v apoštolskom vyznaní v liste Kolosenským sa postupne dopĺňa. My Ho v ňom už dopredu **vidíme ako Pána nebies, v cieľi**. Každá cesta vedie do cieľa, nejakého. Trebárs môže končiť aj v tráve, alebo vo vode, v poli, však aj to je cieľ, nejaký.

Ježišova cesta viedla cez krst, cez kríž – do neba. On je tam Víťazom, Sudcom, je tam Pánom.

Pre nás je dôležité, aby naša cesta, po ktorej životom kráčame, viedla tiež do cieľa. Ale nie iba nejakého, že sa o to nebudeme starať. Ved' nejaký len bude.

Kristus nám ukázal, kam máme ísť, čo má byť na konci aj našej cesty. On bol prvý a my ako Jeho nasledovníci máme dôjsť tiež tam.

Moja dcéra nedávno v meste, keď niečo vybavovala, nasadla ku mne do auta celkom zamyslená. Keď zavrela dvere, myklo ňou a povedala: „Ocko, ja som sa ani nepozrela, či sadám do správneho auta! Ved' som si mohla sadnúť aj k niekomu inému!“

Náš cieľ je v nebi. Nie je to tak, že sa do neho nejakým spôsobom dostaneme. Celkom pokojne môžeme skončiť aj – obrazne povedané – „v cudzom aute“, nie u nášho Spasiteľa, Pána.

3. Pre nás je najdôležitejší život, ktorý práve teraz žijeme.

Moji milí, opísali sme si začiatok a cieľ. To je ako taký *nápis na náhrobnom kameni*. Aj na ňom máme dátum narodenia a dátum smrti. Medzi nimi je iba pomlčka. Lenže v skutočnosti tie dátumy sú iba dva dni, najväčšiu časť života označuje práve tá – pomlčka!

Apoštol nám v Kol 1,15-20 opisuje Spasiteľa so všetkým tak, ako Ho poznáme. **On je v prvom rade začiatok, ktorý určil Pán Boh, aby Ním zmieril všetko. A Ježiš Kristus úplne splnil, čo mal. Teraz je v nebi, vo svojom kráľovstve.**

Cesta od nášho začiatku, nášho krstu až po nebo – je **naším vyslaním od krstiteľnice do života vo viere**. Nie je jedno, ako ho prežijeme. Vyslanie sa po lat. povie *missiō*. To znamená, že **naš život ako kresťana je misiou, ktorá svedčí o svojom spasení, o svojom Spasiteľovi.**

Dietrich Bonhoeffer vraj raz povedal zaujímavú myšlienku v zmysle, že **keby vás mali súdiť za to, že ste kresťania, našli by proti vám presvedčivé dôkazy?** Bojím sa, že mnoho kresťanov dnes žije v strachu, že ich raz budú naozaj pre kresťanstvo súdiť a pre istotu nijaké dôkazy svojho kresťanstva vo svojom živote nenechávajú!

V našej evanjelickej cirkvi sme si zvykli mávať túto januárovú nedeľu ako **nedeľu misie**. Nie je iba pozvánkou na sledovanie misionárov, ktorí sa odvážne vydali do sveta s evanjeliom. **Ona je pozvánkou pre nás, aby sme sa odvážne odhodlali do misie** Jeho cirkvi, nášho cirkevného zboru, našich kresťanských rodín.

Podme, svietme, misionujme! Pretože – deti možno poznajú slová piesne: „*Tento svet je veľké more v očiach Pánových.*“ Amen.

Modlitba: Drahý náš svätý Pane a Bože! Aj dnes Ťa oslavujeme, Ty si začiatok a koniec všetkého, Teba vnímame počas celých dejín ako jediného, silného, zvrchovaného, ale najmä jediného Boha a Pána. S Tebou sme zmluvou krstu svätého spojili svoje životy, od Teba máme zaslúbenie, že ten, kto je Tvoj, nebude od Teba odlúčený nijakou mocnosťou ani zvodom sveta. Chceme žiť s Tebou, chceme Ti nielen patriť, ale Tvojou prítomnosťou ovplyvňovať svoj život, ved' nás robíš svojim svetlom uprostred sveta plného nelásky, klamstva a bezbrehého egoizmu či mamonárstva. Prosíme, pomôž nám v tom, aby sme niesli pochodeň Tebou zapálenú neustále, aby sme v tom nestrácali zápal a tak aby sa aj cez nás v rámci Tvojej misie nieslo evanjelium do ďalších a ďalších sŕdc. Ved' Ty si vybojoval víťazstvo pre každého, kto Ťa bude len nasledovať, pomôž nám, aby naše životy boli naozaj presvedčivým misijným jasom Tvojej lásky.

Prosíme, buď milostivý k tomuto svetu i v tomto novom roku, z ktorého sme už ukrojili prvých pár dní, aby sme v ňom nachádzali Tvoj pokoj, cítili Tvoju lásku a medzi sebou dosahovali porozumenie a záujem podľa Tvojho vzoru! Amen.

výklad textu:

Text je druhý epištoličný z agendy.

Celý list bol písaný do zboru v problémoch s gnostikmi, ktorí prinášali všelijaké výmysly do učenia cirkvi. Tento boj sprevádza cirkev vlastne stále, v začiatkoch bol najzreteľnejší.

O gnostikoch sa dá veľa dočítať v samostatných publikáciách.

Celý list má zreteľnú štruktúru:

1. Pozdrav a oslovenie zboru (1. kap.)
2. Apoštolské rady v problémoch zboru (2. kap. až 4,6)
3. Osobné pozdravy a záver (4,7-18)

Vybratý text je v gréčtine jednou jedinou vetou (typické vyjadrovanie vzdelaných tej doby), je nadviazaním (pokračovaním) predchádzajúcej vety, ktorou sú verše 9-14 (14. verš by nemal byť začiatkom novej perikopy, ako to máme v našom preklade, text 9-23 je v gr. texte spolu – 2 vety).

Text 1,15-20 je pravdepodobne napísaný podľa nejakého raného kresťanského hymnusu, resp. vyznania. Obsahuje niektoré obľúbené výrazy v diskurze s gnostikmi (prvorodený, plnosť, spomenutý koncept anjelských eónov a potom tiež Ježišova pravá ľudskosť a smrť). Poeticky pôsobí 7-násobné použitie slova „všetko“ v origináli, ako aj rôznoraké použitie zámena On s rôznymi predložkami.

Obsahovo text čitateľom ukazuje, koho vlastne majú v Ježišovi pred sebou. Ježiš je skutočne Boží Syn, je Bohom a človekom, ktorý prišiel ako Boh, a trpel ako človek.

v. 15: „obraz neviditeľného Boha“ – kým Boh v SZ bol nedostihnuteľný, v Ježišovi sa stáva viditeľný (a aj hmatateľný)

„prvorodený ...“ – je celkom na začiatku, pred všetkým a pred všetkými

v.16-17: „všetko bolo v Ňom stvorené skrze Neho a pre Neho“ – bez Neho by podľa tejto vety nebolo nič, bez Božieho plánu spásy by svet nemal zmysel;

apoštol menuje rôzne stupne anjelov, tu sa dostávame do gnostického rozdeľovania anjelov a nad ich vyvyšovanie – pre Pavla nie je dôl., ako sa volajú, nerobí tu nejakú angelológiu (to vďaka robili židovskí talmudisti, iba píše, že ani tí by zmysel nemali, všetko je podriadené Kristovi

všetko získava v Ňom svoj život, existenciu.

v. 18: Predošlé verše boli pohľadom na svet (kosmos) ako taký, teraz sa vracia k teológii spásenia. Pôsobenie Ježiša Krista má vplyv najmä na Jeho cirkev. Práve cirkev je tá, ktorá v Ňom spoznala skutočného Pána sveta. On je jej hlavou, počiatkom, cirkev (my) nasleduje. My sme len pokračovatelia toho diela, ktoré On urobil a začal. On je prvým aj zo vzkriesených.

v. 19-20: Spojka „lebo“ (gr. *hoti* snád' tu lepšie preložiť ako: pretože) vysvetľuje, prečo Pán Boh urobil Ježiša pred všetkým:

a) aby v Ňom prebývala všetka plnosť – toto slovo odmieta gnostické uvažovanie, že v Kristovi je len čiastočný Boží prejav, ktorý ešte treba niečím doplniť /vyšším poznaním pravdy/;

b) aby Ním so sebou zmieril všetko – dôraz je na „všetko“ – Kristom Pán Boh zmieril všetko, čo je na zemi, aj na nebi - teda Kristus nie je iba pre niektorých, ale Ním sa dochádza k pokoju pre celý svet;

c) aby priniesol pokoj v krvi Jeho kríža – pokoj nebol len tak, zadarmo. Bol draho zaplatený, a skutočne zaplatený (Ježiš naozaj trpel a zomrel – v protive ku gnostickým špekuláciám).

použité zdroje:

Biblia (ev., gr.)

<http://www.freebiblecommentary.org>

J. B. Souček: Výklad epištoly Kolossenským, 1947